

Educar en femení

DAVID PUJOL I FABRELLES

Un llibre valent i necessari. Valent perquè fàcilment pot ser polèmic, i necessari perquè recupera de l'oblit noms de la nostra pedagogia que, malauradament, són encara poc coneguts. És, tal com explica el coordinador de l'edició —el professor Joan Soler—, un llibre coral, redactat per 26 estudiosos, que explica l'evolució de l'educació a Catalunya al llarg del segle xx a partir de la trajectòria, l'experiència i les aportacions de vint mestres i/o pedagogues que, des de llocs i posicions diferents, han afrontat el repte de renovar l'educació.

El volum és una de les diverses iniciatives que l'Associació de Mestres Rosa Sensat, editora de l'obra, va preparar l'any passat per tal de celebrar el seu 50è aniversari. Recordem que aquesta associació fou creada el 1965 amb un primer objectiu d'ajudar els

GUARDIOLA, Josep; SITJÀ, Ramon
Ramon Sitjà, història del bàsquet a Girona

Ajuntament de Girona, 2015
Girona, 2015. 230 p.

Els orígens del bàsquet s'han de situar als Estats Units el 1891. Va tardar tres dècades a arribar a Girona. A finals dels anys vint es van fer els primers partits al col·legi dels Maristes. Les dècades següents, el bàsquet es va anar escampant per la ciutat. El llibre es nodreix dels records i del testimoniatge d'un històric del bàsquet gironí, Ramon Sitjà.

mestres titulats a tenir més formació. La iniciativa va sorgir de mestres de les escoles creades als anys cinquanta i als primers seixanta, que veien la necessitat d'aquesta formació. Precisament, tal com assenyala Irene Balaguer en el pròleg, les vint dones d'aquest llibre comparteixen amb l'Associació la voluntat de servei a l'educació dels infants i joves.

El llibre combina noms coneguts —Marta Mata, Rosa Sensat, Maria Teresa Codina, Pilar Benejam, Maria Novell...— amb d'altres que no ho són tant —Teresa Mañé, Maria Solà, Montserrat Castanys, Dolors Piera, Pepita Casanellas...— i inclou dues gironines destacades: Anna Rubiés, filla del Port de la Selva, i Maria Antònia Canals, gironina d'adopció. Aquesta darrera —especialista en el mètode Montessori i en la didàctica de la matemàtica— ha estat biografiada per Xavier Besalú, professor de la Universitat de Girona, responsable de publicacions de l'Associació de Mestres Rosa Sensat i un dels impulsors del llibre.

Només un apunt final. M'hauria agradat que s'hagués inclòs a la llista de persones biografiades la mestra reusenca Cèlia Artigas. Sé que el seu nom era a les llistes que es van anar fent mentre es gestava el llibre. No entenc per què finalment el seu nom no hi apareix. La vaig poder tractar, en un parell d'ocasions, abans de morir. Era una mestra excepcional, absolutament vocacional. Deia que s'havia de posar l'ànima en la feina. Coneixia, entre d'altres, l'obra de Friedrich Fröbel, Ovide Decroly, Maria Montessori i Anna Rubiés, amb la qual havia treballat. L'influx més important l'havia rebut, però, de l'Escola Normal de la Generalitat, que tenia professors de la talla de Cassià Costal, Pau Vila, Alexandre Galí i Artur Martorell. Però és el que dèiem en començar: que sigui un llibre fàcil de criticar no li treu cap mèrit, al contrari.

SOLER MATA, Joan (coord.)

Vint mestres i pedagogues catalanes del segle xx

Associació de Mestres Rosa Sensat, 2015

398 p.

LLOPART, Xavier

L'oreneta del Mont-Sacer

Tartaruga edicions
248 p

Amb aquesta primera novel·la juvenil adreçada a lectors majors de 10 anys, Xavier Llopart reivindica els estius de la infància i l'adolescència en un entorn rural en què quatre nanos viuen les aventures pròpies de l'edat. S'hi barregen alguns misteris de bruixeria, la descoberta de l'amor i alguns episodis de la història recent.